

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

GİYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ

KADIN MAYO ÜRETİMİ

ANKARA, 2008

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. KADIN mayo KESİMİ	3
1.1. Model Analiz İşlemleri	3
1.2. Kadın Mayo Asgari Çalışma Talimatı	5
1.3. Kadın Body Kalite Nitelikleri	6
1.4. Kadın Body Kumaş Kesim İşlemleri	6
1.4.1. Kumaş Kesime Hazırlama İşlemleri	6
1.4.2. Kalıbı Kumaşa Yerleştirme İşlemleri	7
UYGULAMA FAALİYETİ	8
UYGULAMA FAALİYETİ	8
1.4.3. Kadın Body Kesim İşlemleri	10
UYGULAMA FAALİYETİ	10
UYGULAMA FAALİYETİ	10
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	12
2. KADIN MAYO DİKİMİ	12
2.1. Kadın Mayosu Dikim Planı	12
2.2. Makine Parkı Belirleme İşlemleri	13
2.3. Kadın Mayosu Dikim İşlemleri	16
UYGULAMA FAALİYETİ	16
3. KADIN MAYO SON ÜTÜ VE SON KONTROLÜ	24
3.1. Kadın Mayo Son Ütü İşlemi	24
UYGULAMA FAALİYETİ	25
3.2. Kadın Mayo Son Kontrol İşlemleri	26
UYGULAMA FAALİYETİ	27
MODÜL DEĞERLENDİRME	30
CEVAP ANAHTARLARI	32
KAYNAKÇA	33

AÇIKLAMALAR

KOD	542TGD199
ALAN	Giyim Üretim Teknolojisi
DAL/MESLEK	İç Giyim Modelistliği
MODÜLÜN ADI	Kadın Mayo Üretimi
MODÜLÜN TANIMI	Kadın mayo kesim, dikim, son ütü ve son kontrol işlemlerinin anlatıldığı bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/24
ÖN KOŞUL	Zikzak, ponteriz, makinede zincir dikişi modüllerini başarmış olmak
YETERLİK	Kadın mayosu üretmek
MODÜLÜN AMACI	<p>Genel Amaç</p> <p>Bu modül ile gerekli ortam sağlandığında kalite niteliklerine uygun kadın mayo üretimi yapabileceksiniz.</p> <p>Amaçlar</p> <ol style="list-style-type: none">1) Kadın mayosu ana ve yardımcı malzemelerini tekniğe uygun olarak kesebileceksiniz.2) Kadın mayosunu tekniğine uygun olarak dikebileceksiniz.3) Kadın body'si son ütü ve son kontrol işlemlerini kalite niteliklerine uygun olarak yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Düz sanayi dikiş makinesi, zikzak dikiş makinesi, ponteriz makinesi, zincir dikiş makinesi, kumaş, makas, iplik aydınlık bir ortamda bulunmalıdır.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	<p>Modülün içinde yer alan her faaliyetten sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz.</p> <p>Modülün sonunda kazandığınız bilgi ve becerileri belirlemek amacı ile hazırlanan ölçme araçları ile değerlendirileceksiniz</p>

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Mayo, genel olarak su sporu yapmak amacıyla giyilen, örülmüş veya dokunmuş kumaştan mamul bir veya iki parçalı giysi olarak tarif edilmektedir.

1960'ların sonunda likralı kumaşların üretilmesi ile mayo değişik bir yapıya kavuşmuş önceki anlamını kaybederek daha çabuk kuruyan, az su çeken ve vücudu sararak güzel gösteren özelliği ile plajlarda yerini almıştır. 1972 olimpiyatlarında yüzücüler için tasarlanan naylon ve likra karışımı mayolar yine mayo üretiminde dönüm noktası olmuş ve bugünkü kumaş ve üretim tekniklerindeki gelişmeler de eklenerek günümüzdeki hâlini almıştır.

Ülkemizde tekstil sektöründeki gelişmelere paralel olarak mayo üretiminde de büyük gelişmeler olmuş ve mayo üretiminde büyük firmalar tekstil sektöründe yerini almıştır. Mayo üreten firmalar sadece iç piyasaya değil dış piyasaya da ürünlerini pazarlayarak ülkemizin önemli markaları olarak adlarını duyurmayı başarmışlardır.

Mayo üretimindeki model, kumaş ve aksesuar çeşidi üretimdeki zenginliği artırarak her yıl firmaları ve dolayısı ile kullanıcıları yeni arayışlara iterek mayoda daha çok farklılıkları, kişilerin beğenisine uygun mayo üretiminin yapılmasını gerektirmiş ve üretimi artırmıştır. Bugün kumaş üretim tekniklerindeki gelişmelerden de etkilenecek daha çabuk kuruyan daha dayanıklı ve renkleri solmayan mayo üretimi yapılmaktadır.

Bu modül ile kadın mayo üretiminde kullanılan kesim, dikim, son ütü ve son kontrol işlemlerinin neler olduğu ile ilgili teknik ve uygulamalı bilgileri öğrenerek gerekli bilgi ve becerileri kazanacaksınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyette kazandırılan bilgi ve beceriler doğrultusunda, uygun ortam sağlandığında kadın body'sini tekniğe uygun bir şekilde kesebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Mayo üretimi için kullanılan kumaşları araştırınız.
- Mayo üretiminde kullanılan kumaş kesim tekniklerini araştırınız.

1. KADIN MAYO KESİMİ

1.1. Model Analiz İşlemleri

Mayo gerek kumaş, gerek kullanılan malzeme ve dikim teknikleri açısından çok dikkat gerektiren ürünler arasındadır. Üretim aşamasında uygulama için gerekli bilgileri vermeden önce mayo üretiminde standardı oluşturan temel noktaları bilmek gerekir.

- Kullanılan astarlık kumaş %100 poliamid olmalıdır.
- Kumaşın ve astarlık kumaşın her iki yöne uzama özelliği olmalıdır.
- Kumaşa uygun iplik %100 poliamid olmalıdır.
- Dokunmuş kumaşlarda kopma mukavemeti, örme kumaşlarda ise patlama mukavemeti %70'ten az olmamalıdır.
- Dikişler sökülmeyecek şekilde pekiştirilmeli, dikiş adımlarına dikkat edilmelidir.
- Sarkan ip uçları temizlenmelidir.
- Aksesuar olarak keskin metal ve plastik parçalar kullanılmamalıdır.
- Balen kullanılacaksa metal olmasından kaçınılmalıdır. Yuva içerisinden geçirildikten sonra iki sıra dikiş çekilmelidir.

Belirtilen ölçütler doğrultusunda mayo modeline uygun çalışma planları hazırlanır. Model analiz tablosu, kalite nitelikleri ve çalışma talimatları model özellikleri doğrultusunda hazırlanır ve çalışan kişiye giysinin özelliklerini, kaç parçadan oluştuğunu ve malzeme özelliklerini gösteren formlar yardımıyla çalışmalar yapılır. Bu formlar giysinin dikiminde izlenmesi gereken tüm bilgileri vererek işlemleri uygulamada kolaylık sağlar.

MODEL FÖYÜ

Ürün: Mayo

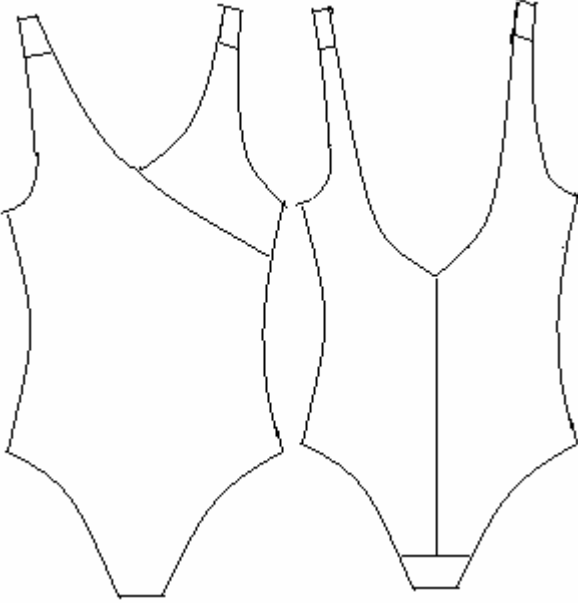
Sezon:

Form:

Hazırlama Tarihi:

Beden:38

Hazırlayan:

- Ön beden kruvaze
- Arka 2 parça
- Askılı
- Beden tümüyle astarlı çalışılacak

Biçim Tanımlama

- Arka orta, yanlar ve göğüs penisi 3 mm overlok yapılacaktır.
- Paça etrafı, yaka ve kol etrafı 8'li lastik olacak lastik overlok kullanılacaktır.
- Paça etrafı, kol ve yaka oyuntuları ZZ kapama olacaktır.
- Alt beden astarını tutturma, pens ucu ve DD olacaktır.

PARÇA LİSTESİ

K Kumaş:

- 1 adet ön 2 adet arka
- 2 adet arka
- 2 adet askı
- 1 adet sol kruvaze parçası
- Astar :1 adet ön
- adet ön kruvaze astar

Kullanılacak Malzemeler Kullanılacak Yer	Miktar Renk
2 8'li lastik lastik Askıda Astar Tüm çevresi 15'li lastik	1x30 Bej Bej Bej

Tablo 1.1: Model analiz tablosu

1.2. Kadın Mayo Asgari Çalışma Talimatı

Yapılacak Uygulama,Kullanılan Makine ,En,Vuruş

- Arka orta, ağ birleştirme, yanlar, yaka tek iğne overlok 4 mm 17 Parçalarını birleştirme ve göğüs pensleri
- Paçalar, kol oyuntuları, yaka (kruvaze etrafı) lastik overlok 4 mm 8-10 ve sırt çevresi 8'li lastik olacak
- Paçalar, kol oyuntuları, yaka ve sırt çevresi, zikzak kapama 4 mm 18 alt kruvaze parçasını üst kruvaze parçasına birleştirme
- Pens ucu ve göğüs ortasını sağlamlaştırma düz dikiş makinesi 14

Özel Dikkat Gerektiren Bölümler

- İğne numaraları kumaş kalınlığına ve modele uygun olarak seçilecek (Normalde 80-90 yuvarlak uçlu çok özel kumaşlar için özel iğneler deneyerek kumaşa uygunluğu belirlenmektedir.)
- Kullanılan ipler overlokta 1 koban 2 mus, diğer makinelerde tamamen mus ip kullanılacak, renk renge uygun olacak.
- Askı içine 15'li lastik kullanılacak
- Mayonun tüm çevresine 8'li kapama lastiği kullanılacak.

1.3. Kadın Body Kalite Nitelikleri

KADIN BODY KALİTE ÖZELLİKLERİ							
Ürün: Kruvaze mayo (38 beden)							
	Tanımlama	Standart (cm olarak)		Toleranslar + - (mm olarak)		Gerçek- leşen + - (mm olarak)	
		1	Sağ kruvaze	33,5	36	1	1
2	Sol kruvaze	24	24,5	1	1		
3	Kol oyuntusu	18	18,5	0,5	0,5		
4	Sırt oyuntusu	31,5	32,5	1	1		
5	Paça 1/2	26	27	0,5	0,5		
6	Askı x2	12	12,5	0,5	0,5		
7	Ağ en dar	7,5	7,5	0,2	0,2		
8	Ağ dikiş	10	10,5	0,2	0,2		
Çalışan		Tarih			Sayfa		
Kontrol edildi.							

1.4. Kadın Body Kumaş Kesim İşlemleri

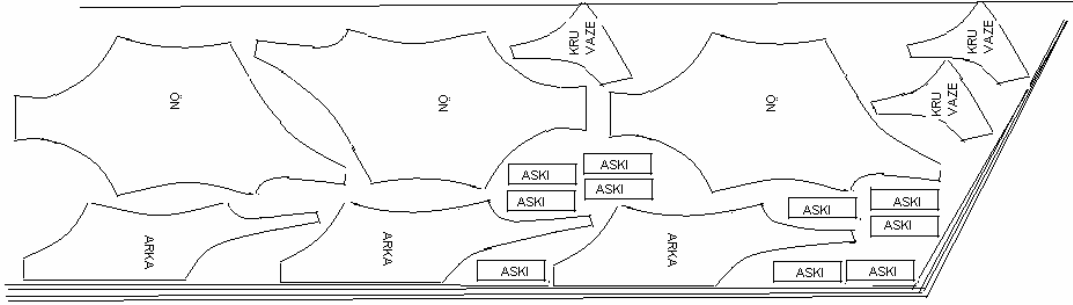
1.4.1. Kumaşı Kesime Hazırlama İşlemleri

- Kadın mayo üretiminde kesim yapılmadan önce kullanılan kumaşların naylon – likra karışımı kumaşlar olması nedeni ile serim öncesi kumaşın dinlendirilmesi gerekmektedir.
- Mayo için kullanılan kumaşlar desen, renk ve kumaş yapısı gibi değişik özelliklere sahip olabileceğinden serim öncesi solmazlık, boya karışımı, çekme, esneme kontrolleri yapılarak elde edilen bulgular sonucunda kumaş kesime hazırlanmalıdır.
- Kumaşlar düz örme kumaşlar olduğundan kalıplar buna uygun olarak yerleştirilir.

- Desenli kumaşların kesiminde kalıpların desen yönüne dikkat edilerek yerleştirilmelidir.
- Çizgili kumaşların kesiminde ise çivili masa kullanılarak kumaşın sabitlenerek kaymasının önlenmesi ve kalıpların çizgilere dikkat edilerek yerleştirilmesi gerekir.
- Esneyen kumaşların kesimi dikkat ve önem gerektirdiğinden kesim aşamasında kaymalara ve aynı zamanda ekonomik olmaya özen gösterilmelidir.

1.4.2. Kalıbı Kumaşa Yerleştirme İşlemleri

Modele uygun olarak hazırlanan kalıplar kumaşa yerleştirilirken kumaşın esneme miktarına, desenli ya da çizgili oluşuna, garnitür veya süsleme gereçlerine uygun kesim yapmak gerekir. Örneğin: Mayo üretiminde modelde dantel olan bir bölüm varsa o bölüme ait parçaların özel kesimi söz konusu olabilir. Hatta bazı parçaların tek tek kesimi bile mümkün olmaktadır. Çünkü sağ ve sol tarafın simetrik görünüşünü sağlamak özen istemektedir. Yine çizgili kumaşların kesiminde de simetrik görünümün öneminden dolayı çivili masa yardımıyla kumaş sabitlenerek kesim yapılmaktadır.

Şekil 1.1: Kalıpların kumaşa yerleştirilmesi

Resim 1.1: Astar için kumaş kesimi

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Dikimi yapılacak mayonun kalıp kontrolünü yapınız.	➤ Modele ait kalıp sayısının ve kalıp üzerindeki işaret ve yazıların tam olmasına dikkat ediniz. ➤ Kalıpların form düzgünlüğünü kontrol ediniz.
➤ Kesim için uygun araç ve gereçleri seçerek hazırlayınız.	➤ Kesilecek kalıplar ve kullanılacak gereçleri kontrol ediniz.
➤ Kumaşı kesim masasına seriniz.	➤ Serim yapılacak masanın genişliğinin kumaş enine uygun olmasına dikkat ediniz. ➤ Örme kumaşın, masadan aşağı sarkmamasına dikkat ediniz (Kumaşın ağırlığı aşağıya çekeceğinden boy ipliğinde kaymalar olabilir.). ➤ Kumaşı açık en olarak pastal atmak mayo üretiminde gerekli bir işlemdir.
➤ Kumaş kenarlarını düzeltiniz	➤ Eğer kumaş herhangi bir nedenden dolayı kesilmiş ise kumaş kenarındaki eğrilikler may takibi ile (ilmek takibi ile) düzeltilir.
➤ Kalıpları kumaşa yerleştiriniz.	➤ Kalıpları kumaşın boy ipliği (may çubuğu) doğrultusunda yerleştiriniz. ➤ Kumaşınızda hav yönü ve desen yönü yoksa ekonomik olması açısından parçaları ters gelecek şekilde yerleştiriniz. ➤ Kalıplardaki kumaş katı (ön ve arka ortası)yerlerinin kumaş kat izine getirilmemesine dikkat ediniz (Kumaştaki kat izleri kalıcı olabilir.). Küçük parçaları mümkün olduğunca blok hâlinde yerleştiriniz.Kalıplar yerleştirilirken bütün kalıpların aynı hizada bitmesine dikkat ediniz ve oyuntulardan faydalanınız

<p>➤ Kalıpları kumaşın üzerine sabitleyiniz</p>	<p>➤ Uygun ağırlıklar kullanınız.</p> <p>➤ Toplu kesim yapılan ortamlarda kesinlikle toplu iğne bulundurmuyunuz.</p>
<p>➤ Kalıpların etrafından çiziniz.</p>	<p>➤ Kumaşı esnetmeyecek, leke bırakmayacak ve rahat görülebilecek çizim araç gereçleri kullanınız.</p>
<p>➤ Kalıpları kumaşın üstünden alarak metraj ölçümü yapınız.</p>	<p>➤ En ekonomik şekilde boşluk bırakmadan yerleştirmeye ve verimlilik ilkelerine dikkat ediniz.</p>

1.4.3. Kadın Body Kesim İşlemleri

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşınıza yerleştirilmiş mayo kalıplarını kesiniz. (Önce büyük parçaların kesimini daha sonra küçük parçaların kesimini yapınız.)	<ul style="list-style-type: none">➤ İyi kesen kesim aracı kullanınız.➤ Kumaşı yerinden kaldırmayınız.➤ Büyük parçaların kesimini önce yapınız.➤ Kesim aracını dikkatli kullanınız (Motorlu bıçak kullanıyorsanız metal eldiven kullanınız.)
<ul style="list-style-type: none">➤ Parçaların yuvarlak kısımlarını kesiniz. Dışa çıkık çit uçlarını atınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Formların düzgün olmasına dikkat ediniz.➤ Çitlerin düzgünlüğüne dikkat ediniz.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmaları aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri		Evet	Hayır
1	➤ Mayo kalıpların kontrolünü yaptınız mı?		
2	➤ Kesim için uygun araç-gereç seçimi yaptınız mı?		
3	➤ Kumaşı kesim masasına doğru serdiniz mi?		
4	➤ Kumaş kenarlarındaki eğrilikleri düzelttiniz mi?		
5	➤ Kalıpları kumaşa tekniğine uygun olarak yerleştirdiniz mi?		
6	➤ Kalıpları kumaşın üzerine kaymaması için sabitlediniz mi?		
7	➤ Kalıpların etrafından düzgünce çizdiniz mi?		
8	➤ Kalıpları kumaşın üzerinden alarak metraj kontrolü yaptınız mı?		
9	➤ Kalıpların etrafından tekniğe uygun olarak kesim yaptınız mı?		
10	➤ Yuvarlak kısımların kesimini tekniğine uygun olarak yaptınız mı?		
11	➤ Çıt işaretlerini tekniğine uygun yaptınız mı?		
12	➤ Zamanı verimli kullandınız mı?		
13	➤ Araç gereçleri doğru kullandınız mı?		
14	➤ İş kazalarına karşı önlem aldınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine geri dönerek işlemi tekrarlayınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyette kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda, uygun ortam sağlandığında kadın mayosunu tekniğe uygun olarak dikebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Kadın mayo üretim aşamalarının neler olduğunu araştırınız.

2. KADIN MAYO DİKİMİ

2.1. Kadın Mayosu Dikim Planı

Mayo, özel dikim işlemleri ile ve özel makinelerle üretilmesi gereken bir giysi türüdür. Genelde mayo dikim işlemleri iç çamaşırı dikim işlemleriyle benzerlik göstermektedir.

Mayo üretiminde dikim planı; modelin gerektirdiği işlemleri, her bir çalışma işlemi için çalışma araçlarını, tahmini ve gerçekleşen süreleri kapsar. Ürünlerin nasıl ve ne ile üretileceğine karar verilir. Bu plan, hazır giyim işletmelerinde iş akış planı olarak da düzenlenmektedir. Dikiş aşamasında kullanılan makineler ve aparatlar model özelliğinin gerektirdiği iş basamakları doğrultusunda seçilir.

Dikim planı aşağıdaki ölçütlere göre belirlenir:

- Modelin bütün detayları doğru analiz edilir.
- Üretim sırasında uygulanacak teknikler ve metotlar bilinmelidir.
- Ürünün dikiminde işlem basamakları doğru sıralanabilmelidir.
- Kalite özellikleri ve toleransları saptanmalıdır.
- İşlem basamaklarına uygun çalışma araçları saptanmalıdır.

2.2. Makine Parkı Belirleme İşlemleri

Makine parkı belirlenirken model özelliğinin gerektirdiği şekilde işlem yapabilecek makine ve aparatlar seçilmelidir. Makineler işlem sırasına göre parka yerleştirilmelidir.

- Mayo üretiminde bazı dikilecek bölümler için özel aparatlar kullanılmalıdır.
- Mayo üretiminde yanlar, arka orta ve model özelliğinin gerektirdiği bazı kup ve kesikleri birleştirme işlemleri overlok makinesi ile yapılmalıdır.
- Kol ,yaka ,sırt ve paça etrafı kullanılmak istenen lastik genişliğine uygun olarak lastik overlok olmalıdır.
- Model özelliğine göre sağlamlaştırma ve teğelleme işlemleri de düz dikiş makinesinde yapılmalıdır.
- Ayrıca ,mayo dikiminin hassasiyetinden dolayı iğne ucu ve inceliklerine de dikkat edilerek uygun iğne seçimi kaliteyi artıran hususlardır.

Makine parkı belirlemede modelin kap mı, balen mi; yarım astarlı mı tam Astarlı mı olduğu gibi modele bağlı olan özellikler, makine parkını belirlemede önemli özelliklerdir. Bu gibi noktalar dikkate alınarak dikim planı hazırlandığı gibi makine parkı da oluşturulur.

Resim 2.1: Lastik overlok makinesi

Lastik overlok makinesi mayo dikiminde kol oyuntusu yaka oyuntusu ve paça etrafına lastik geçirmek için kullanılır.

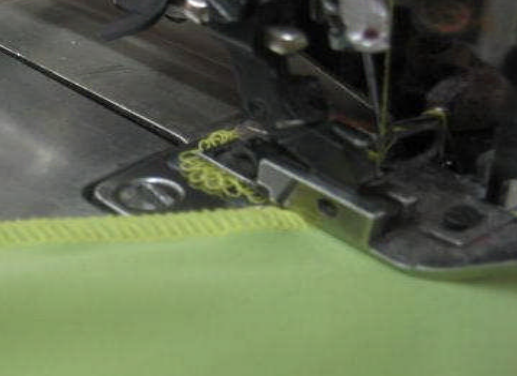

Resim 2.2: Mayo üretiminde kullanılan zikzak dikiş makinesi

DİKİM PLANI				
Ürün: Kadın Mayo		Tarih:		Renk: Yeşil
Hazırlayan:		Sezon:		Model Nu: 01C00091
Nu.	Akış Basamakları	Çalışma Aracı	Tahmini Zaman	Ölçülen Zaman
1	Ön askı ucu temizleme	4 iplik overlok	0,14	
2	Pens dikimi (astar ve kumaş)	4 iplik overlok	0,68	
3	Pens ütüleme	Ütü	0,30	
4	Yaka astarını tutturma	Düz dikiş	1,12	
5	Askı hazırlama	4 iplik overlok	0,26	
6	Askı kesme	Elle yap.işlem	0,50	
7	Yaka etrafına lastik geçirme (yakaya ve kruvazeye)	Lastik overlok	0,54	
8	Ön bedene askı dikme	Düz dikiş	0,34	
9	Alt kruvaze parçasına lastik kapama	Zikzak	0,95	
10	Üst ve alt kruvaze parçasını birleştirme	Zikzak	0,53	
11	Arka orta, ağ ve yan birleştirme	4 iplik verlok	2,32	
12	Arka astar tutturma	Düz dikiş	0,42	
13	Paça etrafına lastik geçirme	Lastik overlok	0,55	
14	Kol ve sırta lastik geçirme	Lastik overlok	0,89	
15	Arka bedene askı tutturma	Düz dikiş	0,34	
16	Kol ve sırt lastik kapama	Zikzak	0,38	
17	Paça kapama	Zikzak	1,25	
18	Temizleme	Elle yap.işlem	1,44	
19	Kontrol ,ağ yapıştırma	Elle yap.işlem	1,23	
20	Kart barkot, kart yapıştırma	Elle yap. İşlem	0,17	
21	Askı ,poşet	Elle yap. işlem	0,42	

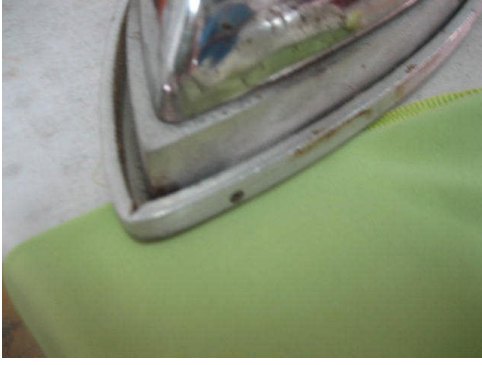
Not: Dikim planı ve makine parkı aynı tabloda gösterilmiştir.

2.3. Kadın Mayosu Dikim İşlemleri

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Makine ayarlarını yapınız.</p>	<p>➤ Dikiş genişliği, dikiş sıklığı ve kumaşa uygun iğne ve iplik seçimini yapınız.</p>
<p>➤ Ön askı ucunu temizleyiniz.</p> 	<p>➤ Astar ve kumaşı üst üste getirerek kaydırmadan overlok çekiniz.</p>
<p>➤ Astar ve kumaşa pens dikişini yapınız.</p> 	<p>➤ İşaretlere dikkat ederek pensleri overlok çekiniz.</p>

Pens ütüleme işlemini yapınız.

Astarın ve kumaşın penslerini ütülerken ütü ısısının kumaşa uygun olmasına dikkat ediniz.

Yaka ve kruzave parçalarında beden ve astarı tutturunuz.

Astar ve kumaşı üst üste getirerek düzgün makine çekmeye dikkat ediniz.

Askıları hazırlayınız.

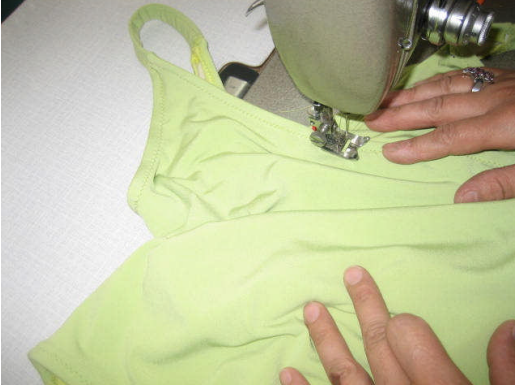

Askılara kumaşın tersinden makine çekiniz.

<p>Askıları kesiniz.</p> 	<p>İstenilen ölçüye uygun askı kesme işlemini yapınız.</p>
<p>Yaka etrafına ve krovaze parçasına lastik geçiriniz.</p> 	<p>Ön beden yaka oyuntusu ve krovaze yaka oyuntusuna lastik geçirme işlemini yaparken kumaşı kaydırmamaya ve esnetmemeye dikkat ediniz.</p>
<p>Ön bedene askıları dikiş.</p> 	<p>Ön beden askılarını kumaşın yüzüne gelecek şekilde yönlerine dikkat ederek kaydırmadan makine çekiniz.</p>

--	--

Üst beden parçasına lastik kapama yapınız.

Sağ beden parçası ile sol kruvaze parçasını kapama dikişi yaparken kaydırmadan tutturunuz.

Arka orta, ağ ve yanları birleştiriniz.

Arka orta parçasını birleştirirken kumaşın iki katı astar arasında kalacak şekilde 4 kat overlok çekilmelidir.

- Ağın dikilmesi için arka beden ön astar ve kumaşın arasında kalacak şekilde overlok çekiniz.

Esnek kumaşların kayma özelliğini dikkate alarak oluşabilecek potlukları önleyip yan dikişler için düzgün makine çekiniz.

Arka beden sırt astarını tutturunuz.

- Birleştirme işlemini yaparken dikkatli olunuz.

	
<p>Paça etrafına lastik geçiriniz.</p> 	<p>➤ İşlemi dikkatli yapınız.</p>
<p>➤ Kol etrafına ve sırta lastik geçiriniz.</p> 	<p>➤ Kola ve sırta lastik geçirirken dikkatli olunuz</p>
<p>➤ Arka bedene askıları tutturunuz.</p>	<p>➤ Askıları dikkatli yerleştiriniz.</p>

	
<p>➤ Kol oyuntusu ve sırt lastik kapama yapınız.</p> 	<p>➤ Lastik yerleştirilerek overlok çekilmiş kol oyuntusu ve sırt dikişini kıvrarak zikzak makinede kumaşın yüzünden esnetmeden makine çekmeye dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Paça kapama yapınız.</p> 	<p>➤ İşlemi yaparken dikkatli olunuz</p>
<p>➤ Bitmiş ürün resmi</p>	<p>➤ Dikim işlemleri tamamlanmış ürünün genel görüntüsü</p>

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmaları aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri		Evet	Hayır
1	Arka bedende askı ucu temizleme işlemini yaptınız mı?		
2	Kumaşta ve astarda pens dikişini yaptınız mı?		
3	Kumaşta ve astarda pens dikişini ütulediniz mi?		
4	Yaka etrafına astar tutturdunuz mu?		
5	Askı hazırlama işlemini yaptınız mı?		
6	Askı kesme işlemini yaptınız mı?		
7	Üst beden yaka etrafına ve sol kruvaze parçasına lastik geçirme işlemini yaptınız mı?		
8	Ön bedene askıları yerleştirdiniz mi?		
9	Sol kruvaze parçasına lastik kapama işlemini yaptınız mı?		
10	Üst beden yaka etrafına lastik kapama işlemini yaptınız mı?		
11	Arka orta, ağ ve yan dikiş birleştirme işlemini yaptınız mı?		
12	Arka sırt astar tutturma işlemini yaptınız mı?		
13	Paça etrafına lastik dikim işlemini yaptınız mı?		
14	Kol ve sırt etrafına lastik dikim işlemini yaptınız mı?		
15	Arka beden askı dikim işlemini yaptınız mı?		
16	Kol ve sırt etrafına lastik kapama dikimi işlemini yaptınız mı?		
17	Paça kapama işlemini yaptınız mı?		
18	Yaka tutturma işlemini yaptınız mı?		
19	Çalışmalarınızı planlanan zamanda bitirdiniz mi?		
20	Temiz ve düzenli çalıştınız mı?		
21	İş güvenliği ile ilgili gerekli önlemleri aldınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine geri dönerek işlemi tekrarlayınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu faaliyette kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında kadın body son ütü ve son kontrol işlemlerini tekniğine uygun olarak yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Kadın mayo üretiminde kullanılan son ütü ve son kontrol işlemlerini araştırınız.

3. KADIN MAYO SON ÜTÜ VE SON KONTROLÜ

3.1. Kadın Mayo Son Ütü İşlemi

Kadın mayo ütüleme işlemi diğer giysilere uygulanan ütüleme işlemlerinden farklıdır. Bu farklılık kullanılan kumaşların naylon – likra karışımı esnek kumaşlar olmasından kaynaklanmaktadır. Ürüne esnekliği kaybetmemesi için genellikle ütü uygulanmamaktadır. Ütünün mutlaka uygulanması gerekiyorsa ya gerekli bölümlerde uygulanmakta ya da sıcaklık ayarı yapılarak kumaşta deformasyonlara neden olmadan uygulanmaktadır.

Yaka, kol, paça etrafı gibi yerlere yerleştirilen lastik nedeni ile bu bölümlerde de ütü uygulaması yapılması tercih edilmemektedir. Aksi takdirde kumaş ve lastik özelliği kaybedilmiş olur.

Kadın mayo ütülemede dikkat edilmesi gerekenler şunlardır:

- Ütü kumaş yüzeyine değdirilmemelidir.
- Kumaş ve aksesuar özelliklerine dikkat edilmelidir.
- Buhar ve sıcaklık ayarlarına dikkat edilmelidir.
- İşlemleri yaparken hassas olunmalıdır.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Hassas kumaşların ütülenmesi kuralına uygun işlem yapınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Geniş, düz ve sert ütü masası tercih ediniz.➤ Ortamın aydınlık olmasına dikkat ediniz.➤ Ütünün altına koruyucu altlık takınız.➤ Kumaş özelliğine göre ütü ısısının ayarını yapınız.

3.2. Kadın Mayo Son Kontrol İşlemleri

Kalite kontrol bir giysinin üretimi sırasında oluşabilecek hataları engellemek, aza indirmek veya oluşan hataların düzeltilmesini sağlamak amacıyla yapılır.

Kadın mayo üretiminde son kontrol işlemleri bitmiş ürüne son görünümünü vermek amacıyla uygulanan işlemlerdir. Hatalar tespit edilir ve düzeltme işlemleri yapılır.

Bunlar:

Duruş kontrolü formu: Bitmiş mayonun görünüşünün incelendiği kontroldür.

Ölçü kontrolü: Ürün dinlendirildikten sonra ölçü kontrolü yapılması gerekir. Kalite niteliklerinde belirtilen toleranslara uygun ölçüm yapılmalı ve eksiklikler belirlenmelidir.

Malzeme kontrolü: Ürün için kullanılan malzemedeki uyuşmazlıklar kontrol edilir. Varsa eksiklikler giderilir. Düzeltmeler yapılır ürün tamamen bitmiş kabul edilir.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>Temizleme ve kontrol işlemlerini yapınız.</p> 	<p>Ölçü kontrolünü dikkatlice yapınız.</p> <p>Aydınlık ortamda kontrol yapınız.</p> <p>Malzeme (kumaş , astar, iplik, tela, kab, lastik, biye gibi malzemelerin) uyumunu ya da hatalarını kontrol ediniz.</p> <p>Tespit edilen lekeleri gideriniz(leke giderici sprey ve kimyasallar).</p> <p>Dikiş işlemlerindeki hataları gideriniz gerekiyorsa makine, dikiş ipliği, malzeme ve kullanılan tekniklerde değişiklik yapınız.</p> <p>Dikişteki açılma, kayma ve potluklara dikkat ediniz.</p> <p>Ürün üzerindeki temizlenmemiş ip uçlarının temizliğini yapınız.</p>
<p>Ağ etiketi yapıştırınız.</p>	

Marka, kart barkod ve kart takma işlemlerini yapınız.

İşlemi dikkatli yapınız.

Kullanılan etiketlerin doğruluğuna dikkat ediniz.

Askı ve poşetleme işlemlerini yapınız.

➤ İşlemi yaparken özengösteriniz

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmaları arkadaşlarınızla değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütler		Evet	Hayır
1	Temizleme ve kontrol işlemlerini kurallara dikkat ederek yaptınız mı?		
2	Ağ yapıştırma işlemini yaptınız mı?		
3	Marka, kart ve barkod takma işlemini yaptınız mı?		
4	Askı ve poşetleme işlemlerini yaptınız mı?		
5	Zamanı verimli kullandınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine geri dönerek işlemi tekrarlayınız.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Bu modül sonunda edindiğiniz bilgileri aşağıdaki soruları cevaplayarak değerlendiriniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi mayoda standart olarak olması gereken ölçütlerden değildir?
 - A) Kullanılan astar % 100 pamuklu olmalı
 - B) Dikişler sökülmecek şekilde olmalı
 - C) Aksesuar olarak kullanılacak malzemeler keskin yada metal olmalı
 - D) Kumaşda ve astarda her iki yöne uzama özelliği olmalı
2. Aşağıdakilerden hangisi mayo kumaşında olması gereken özelliklerden değildir?
 - A) Kumaşın çabuk kuruması
 - B) Renklerinin solmaması
 - C) Enine ve boyuna esnek olması
 - D) Kumaşların desenli olması
3. Aşağıdakilerden hangisi model analiz tablosunda bulunması gereken noktalardan değildir?
 - A) Modelin resmi
 - B) Modelin parça bilgisi
 - C) Kullanılacak malzeme bilgisi
 - D) Dikim planı
4. Aşağıdakilerin hangisi kumaşın kesime hazırlanması sırasında dikkat edilmesi gereken noktalardan değildir?
 - A) Kumaşın dinlendirilmesi
 - B) Kumaşın kesilmeden önceki kontrol testleri
 - C) Kumaşın desen yönü
 - D) Kalıpların kaç adet olduğu
5. Aşağıdakilerden hangisi çizgili kumaş serme yöntemidir?
 - A) Yüzyüze serim
 - B) Çivili masaya yerleştirerek
 - C) Kumaşı ikiye katlayarak serim
 - D) Kumaş serme otomatı ile serim

6. Aşağıdakilerden hangisi mayo dikiminde kullanılan makinelerden değildir?
- A) İlik açma otomatı
 - B) Lastik overlok
 - C) Zikzak
 - D) Biye reçme
7. Mayo üretiminde ütüleme işlemi nasıl olmalıdır?
- A) Ütü sıcak olmalıdır.
 - B) Giysinin tamamına uygulanmalıdır.
 - C) Ütü her zaman kullanılmalıdır, modelin gerektirdiği durumlarda ütü ısısına dikkat edilmelidir.
 - D) Daha dizgün bir görünüm için pres ütü kullanılmalıdır.
8. Mayo dikiminde her aşamada kontrolün önemi nedir?
- A) Varsa hataların tespit edilip bir sonraki aşamaya taşınmasını önlemek
 - B) Hatalı ürün çıkmasını önlemek
 - C) Üretimde kaliteyi artırmak
 - D) Hepsi
9. Aşağıdakilerden hangisi ürünün son kontrolünde yapılan işlemlerden değildir?
- A) Ölçü kontrolü
 - B) Malzeme kontrolü
 - C) Kalite kontrolü
 - D) Kumaşın çekme özelliği kontrolü
10. Aşağıdakilerden hangisi mayo dikim işleminde ilk yapılan hazırlık uygulamalarındandır?
- A) Model özelliğine göre varsa askı hazırlama
 - B) Yaka etrafına lastik yerleştirme
 - C) Kablaların yerleştirilmesi
 - D) Arka orta dikimi

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Eksikleriniz varsa faaliyetedönerek tekrarlayınız

CEVAP ANAHTARLARI

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	A
2	D
3	D
4	D
5	B
6	A
7	C
8	D
9	D
10	C

KAYNAKÇA

- www.kom.tr
- [www.ayyıldız .com](http://www.ayyıldız.com)
- [http/hazır giyim blogcu](http://hazır.giyim.blogcu)
- [www.union special.com](http://www.union-special.com)